

Ekonomikas ministrija

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, tālr. 67013100, e-pasts pasts@em.gov.lv, www.em.gov.lv

Rīgā

10.04.2026 Nr. 3.13-10/2026/2143N

Uz 01.04.2026. Nr. 7-2.3.1e/273

Latvijas Republikas Valsts kontrolei

_DEFAULT@90000031917

pasts@lrvk.gov.lv

Par apstiprināto lietderības revīzijas “Vai ieguldījumi siltumapgādes un ēku energoefektivitātes uzlabošanā nodrošina ilgtspējīgu un ekonomiski pamatotu siltumapgādi?” ziņojumu

Ekonomikas ministrija saņēmusi un iepazīsies ar Latvijas Republikas Valsts kontroles (turpmāk – LRVK) 2026. gada 1. aprīļa vēstuli Nr. 7-2.3.1e/273 (turpmāk – vēstule) ar kuru iesniegts:

- LRVK Pirmā revīzijas departamenta 2026. gada 1. aprīļa lēmums par (a) lietderības revīzijas Nr. 2.4.1–69/2024 “Vai ieguldījumi siltumapgādes un ēku energoefektivitātes uzlabošanā nodrošina ilgtspējīgu un ekonomiski pamatotu siltumapgādi?” (turpmāk – revīzija Nr. 2.4.1–69/2024) ziņojuma “Neizmantotais potenciāls un izaicinājumi siltumapgādē” (turpmāk – Ziņojums) apstiprināšanu, (b) uzdots Ekonomikas ministrijai, Klimata un enerģētikas ministrijai, akciju sabiedrībai “RĪGAS SILTUMS” un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai par paveikto konstatēto trūkumu novēršanā rakstiski informēt Valsts kontroli atbilstoši Ieteikumu ieviešanas plānā norādītajiem termiņiem, kā arī (c) lemts slēgt revīziju Nr. 2.4.1–69/2024.
- Revīzijas Nr. 2.4.1–69/2024 Ziņojums.
- Revīzijas Nr. 2.4.1–69/2024 Ieteikumu ieviešanas plāns.

Vienlaikus vēstulē LRVK lūdz sagatavot un iesniegt arī Ekonomikas ministrijas viedokli par Ziņojumu, kas pilnā apmērā tiks publiskots LRVK tīmekļvietnē vienlaikus ar Ziņojumu. Sagatavojot Ekonomikas ministrijas viedokli, LRVK lūdz sniegt atbildes uz jautājumiem par:

- veikto revīziju Nr. 2.4.1–69/2024: vai revīzija Nr. 2.4.1–69/2024 bija nepieciešama, un vai tā veikta īstajā brīdī (laikā);

- revīzijas Nr. 2.4.1–69/2024 secinājumiem: īsumā izklāstīt Ekonomikas ministrijas viedokli par LRVK konstatēto problēmu iemesliem;
- revīzijas Nr. 2.4.1–69/2024 ieteikumiem: vai Valsts kontroles ieteikumi ir saprotami, un vai tie palīdzēs uzlabot iestādes darbu.

Ievērojot augstāk minēto un atbilstot uz LRVK jautājumiem Ekonomikas ministrija sniedz šādu viedokli:

- Ekonomikas ministrija uzskata, ka LRVK veiktā revīzija Nr. 2.4.1–69/2024 ir lietderīga un laikā atbilstoša. Revīzija sniedz visaptverošu skatījumu uz siltumapgādes sistēmas attīstības izaicinājumiem un ļauj identificēt jomas, kur nepieciešami uzlabojumi. Vienlaikus būtiski uzsvērt, ka pēdējā gada laikā siltumenerģijas tirgū jau ir īstenoti vairāki nozīmīgi pasākumi, kas mazinājuši revīzijā konstatētās problēmas – ir stabilizējusies kurināmā tirgus situācija, ar Ekonomikas ministrijas aktīvu iesaisti Rīgā novērsts straujš tarifu pieaugums, kā arī uzsākta metodisko un komercdarbības procesu sakārtošana.
- Ekonomikas ministrija piekrīt LRVK secinājumiem par revīzijā Nr. 2.4.1–69/2024 identificēto problēmu cēloņiem un uzskata, ka Ziņojumā izceltie aspekti ir saprotami un pamatoti. Revīzijas secinājumi var sniegt ieguldījumu iesaistīto institūciju darba pilnveidošanā, īpaši attiecībā uz tarifu noteikšanas caurskatāmību, tirgus mehānismu uzlabošanu un starpinstitūciju vispārējās sadarbības uzlabošanu. Īpaši būtiski Ekonomikas ministrijai ir nodrošināt, lai, pilnveidojot siltumenerģijas tarifa noteikšanas metodikas, tiktu pilnībā izslēgta iespēja, ka siltumenerģijas izmaksas jebkādā veidā varētu tikt šķērssubsidētas no ieņēmumiem par elektroenerģijas tirdzniecību. Ekonomikas ministrijas ieskatā šāda prakse nav pieļaujama un neatbilst vienlīdzīgas attieksmes principam. Elektroenerģijas ražošanas peļņas novirzīšana tikai vienas pašvaldības siltumapgādei radītu netaisnīgu izmaksu pārdali starp Latvijas iedzīvotājiem, diskriminējot pārējos elektroenerģijas lietotājus valstī. Ņemot vērā, ka koģenerācijas procesā ražotajam siltumam ir objektīvas, tehnoloģiski un tirgū pamatotas izmaksas, šīs izmaksas ir jāsedz siltumenerģijas tarifā, un tajās nevar rasties mākslīgs finansējuma deficīts.
- Ekonomikas ministrija jau iepriekš paudusi savu viedokli par Ziņojumā ietverto informāciju un ieteikumiem, un sadarbībā ar LRVK panākta vienošanās par pamata gala redakcijām. Vienlaikus atkārtoti norādām uz sekojošo

Par 7. ieteikumu. Tas paredz Ekonomikas ministrijai kā akciju sabiedrības “Latvenergo” (turpmāk – AS “Latvenergo”) akcionāram aktīvi iesaistīties Rīgas siltumenerģijas tirgus mehānisma pilnveidošanā un AS “Latvenergo” siltumenerģijas tarifa noteikšanas metodikas grozījumu priekšlikuma sagatavošanā, lai nodrošinātu efektīvu AS “Latvenergo” koģenerācijas siltuma realizāciju par tirgum atbilstošu cenu. LRVK sagaida, ka: (1) līdz 2028. gada 1. oktobrim Ekonomikas ministrijai kā AS “Latvenergo” un akciju sabiedrības “RĪGAS SILTUMS” (turpmāk – AS “RĪGAS SILTUMS”) akcionāram aktīvi

jāiesaistās Rīgas siltumenerģijas tirgus mehānisma pilnveidošanā ar mērķi nodrošināt efektīvu koģenerācijas siltuma realizāciju; (2) līdz 2028. gada 1. jūlijam Ekonomikas ministrijai aktīvi jāiesaistītās AS “Latvenergo” siltumenerģijas tarifa noteikšanas metodikas grozījumu priekšlikuma sagatavošanā, lai nodrošinātu efektīvu AS “Latvenergo” koģenerācijas siltuma realizāciju par tirgum atbilstošu cenu.

Ekonomikas ministrija piekrīt, ka siltumenerģijas tirgus pilnveide Rīgā ir būtiska, taču uzsverams, ka enerģētikas politikas izstrāde un regulējuma veidošana, tai skaitā tarifu metodiku izstrāde, ir Klimata un enerģētikas ministrijas atbildība, nevis Ekonomikas ministrijas funkcija. Ekonomikas ministrija var iesaistīties tikai tajos jautājumos, kas tieši saistīti ar akciju sabiedrības “Latvenergo” akcionāra tiesību īstenošanu. Tarifu metodiku grozījumu izstrāde vai iesniegšana nav Ekonomikas ministrijas kompetenču tvērumā un Ekonomikas ministrija neizstrādās un neiesniegs tarifu metodiku grozījumu priekšlikumus.

Vienlaikus Ekonomikas ministrija veicinās AS “Latvenergo” (un AS “RĪGAS SILTUMS”) aktīvu līdzdalību metodiku pārskatīšanas procesā, lai nodrošinātu profesionāla, tehniski pamatota redzējuma iekļaušanu un ekonomiski pamatotu siltumenerģijas tarifu sistēmas pilnveidi.

Visbeidzot uzsverama Rīgas valstspilsētas pašvaldības un Rīgas domes nozīme un loma Rīgas siltumapgādes sistēmas attīstībā, tostarp ievērojot, ka Rīgas valstspilsētas pašvaldība ir lielākais AS “RĪGAS SILTUMS” akcionārs, kā arī ņemot vērā pašvaldības plānošanas un ilgtermiņa stratēģiskajos dokumentos paredzēto, piemēram, attiecībā uz atjaunojamo energoresursu (AER) mērķiem un to īpatsvara palielināšanu un saistībā ar Rīgas siltumapgādes sistēmas nodrošināšanu un attīstību.

- Par 4. ieteikumu. Tas paredz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (turpmāk – SPRK) pārskatīt koģenerācijas tarifu aprēķināšanas metodiku ar mērķi nodrošināt plašāku iespēju siltumenerģijas pārvades operatoram ievērot ekonomiskā pakāpeniskuma principu, iepērkot siltumenerģiju Rīgā. Pie ieteikuma papildus minēts, ka, vērtējot ieteikuma ieviešanas un mērķa vērtības sasniegšanas progresu, LRVK vērtēs finanšu ietekmi – AS “RĪGAS SILTUMS” ietaupījumu, iepērkot lētāko tirgū pieejamo siltumenerģiju. LRVK sagaida, ka SPRK līdz 2028. gada 1. jūlijam pārskatīs koģenerācijas tarifu aprēķināšanas metodiku, paplašinot iespēju siltumenerģijas pārvades operatoram iepirkt siltumu Rīgā par cenu, kas būtu zemāka par tā faktiskajām ražošanas izmaksām.

Ekonomikas ministrija jau paudusi, ka šāds ieteikums pēc būtības paredz tāda tarifu aprēķina mehānisma izveidi, kas dotu iespēju siltumenerģijas pārvades operatoram iepirkt siltumu Rīgā par zemāku cenu, nekā to nosaka siltumenerģijas faktiskās ražošanas izmaksas. Tas nozīmētu, ka starpība tiktu segta no elektroenerģijas komercdarbības ieņēmumiem, proti – elektroenerģijas lietotāji faktiski subsidētu rīdzinieku siltumapgādi.

Ekonomikas ministrijas ieskatā šāda prakse nav pieļaujama, jo tā radītu nevienlīdzīgu attieksmi un netaisnīgu izmaksu pārdali starp Latvijas iedzīvotājiem. Elektroenerģijas ražošanas peļņas novirzīšana tikai vienas pašvaldības (Rīgas valsts pašvaldība) labuma gūšanai būtu pretrunā ar vienlīdzības principu un diskriminētu pārējos elektroenerģijas lietotājus visā valstī.

Vienlaikus jāuzsver, ka koģenerācijas procesā saražotajam siltumam ir objektīvas un izmērāmas izmaksas, kuras nosaka tehnoloģiskais process, kurināmā cenas un tirgus apstākļi. Šīs izmaksas ir jāsedz siltumenerģijas tarifā, un tām nevar piemērot mākslīgu samazinājumu uz citu lietotāju rēķina.

Tādējādi Ekonomikas ministrija uzskata, ka šāda metodikas maiņa nebūtu savienojama ar godīgas konkurences un vienlīdzīgas izmaksu sadales principiem.

Tāpat atgādināms, ka tieši Ekonomikas ministrijas aktīvās iesaistes rezultātā bija iespējams būtiski samazināt 2025./2026. gada paredzēto tarifa pieaugumu un nodrošināt Rīgas iedzīvotājiem iespējami ekonomiski pamatotāku gala tarifu.

Valsts sekretārs

Raivis Bremšmits

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

Mārtiņš Jansons, 67013057
Martins.Jansons@em.gov.lv